

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

V. De Oratione, & conditionibus ad ipsam requisitis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

QUÆSTIO V.

De Oratione, & conditionibus ad ipsam requisitis.

45. **O** Ratio quandoque sumitur largè, videlicet pro quacunque actione bona, atque ex pia intentione procedente: in qua acceptione videtur intelligendum illud Lucæ 18. *Oportet semper orare, & nunquam deficere.* In quem textum Ven. Beda ait: *Semper orat, qui semper secundum Deum operatur.* Deinde sumitur Oratio magis propriè, nimirum pro quovis animi pio motu erga Deum: hoc modo capitur à S. Damasceno lib. 3. de Fide, cap. 24. dicente, quòd *Oratio sit ascensus mentis in Deum*; & sic comprehendit sub se etiam illos pios motus intellectus & voluntatis, quibus Deum laudamus, benedicimus, atque pro acceptis beneficijs gratias agimus. Propriissimè tandem Oratio sumitur pro petitione seu postulatione alicujus boni ad Deum factâ; cujusmodi petitionem ipsum ly *Orare*, ex primæ va sua institutione importat.

Oratio vana
rè accipitur.

46. **CONCL. I.** Oratio propriissimè accepta, est rationabilis alicujus boni à Deo postulatio: sive, est decentium à Deo petitio, Ita in re communis. Tria siquidem in oratione spectari possunt, I. Desiderium nostrum, quo bonum aliquod nobis, alijsve conferri, vel malum averti cupimus. II. Hujus desiderij practica quædam explicatio, qua Deum conamur inducere ac permovere, ut id præstet, pro quo rogamus. III. Collatio boni desiderati; qualis fit à Deo. Ipsa verò essentia orationis consistit in secundo actu, nimirum in explicatione desiderij nostri per modum deprecationis, seu petitionis.

Oratio propriissimè accepta, quid?

47. **CONCL. II.** Oratio rectè dividitur in mentalem & vocalem, ac rursus in publicam & privatam. Ita communis. Oratio mentalis, mentalis est, quæ non voce, sed mente formatur; exercendo videlicet interiores animæ potentias circa Deum, & Mysteria potissimum Fidei, cum interna & familiari ad Deum colloquutione, variisque pijs affectibus voluntatis: prout fit in Meditatione; de qua D. Augustinus lib. de Spiritu & anima, cap. 70. ait: *Meditatio parit scientiam, scientia compunctionem, compunctio devotionem, devotio verò perficit orationem.* Cæterum Oratio vocalis est, quæ formatur vocalis;

vocalis;

distinctis verbis ad extrà prolatis, exprimentibus pium internum desiderium nostrum ad Deum. Additur notanter, *exprimentibus pium internum desiderium*. Nam hæc sine ulla attentione, atque interiori affectu prolata, parum prodest, quin potiùs iram Dei provocat, juxta illud vulgatum:

Si mens non orat, in vanum lingua laborat.

Publica, &

Et tales meritò reprehenduntur illis verbis: *Populus hic labijs me honorat, cor autem eorum longè est à me.* Isaïæ 29. & Matth. 15. Oratio publica dicitur, quæ nomine totius Fidelis populi per Ministros Ecclesiæ Deo offertur; ut fit in Missa, & Horis Canonicis: & talis necessariò debet etiam esse vocalis. Oratio privata est, quam singuli privatim quocunque decenti modo peragunt: de qua loquitur Apostolus 1. Timoth. 2. *Volo ergo viros orare in omni loco, &c.*

Privata,
quæ?

Oratio ali-
qua est præ-
cepta,

48. CONCL. III. Oratio aliqua est præcepta à Deo, & adultis usum rationis habentibus necessaria ad salutem. Ita communis; & patet ex S. Scriptura, orationem passim nobis inculcante: ut Coloss. 4. *Orationi instate, vigilantes in ea.* Item 1. Thess. ult. *Sine intermissione orate,* & alibi. Accedit ratio: quia auxilia Divinæ gratiæ, sine quibus homo nequit consequi salutem, communiter à Deo non conferuntur, nisi ad humiles preces nostras, juxta illud Matth. 7. *Petite, & dabitur vobis.*

Quibus
temporibus
urgeat præ-
ceptum
Orationis?

49. Porrò tempora necessariò orandi, seu quibus urget præceptum Orationis, aptè determinantur à Sannig *tract. de Relig. dist. 1. quest. 3.* & alijs: ut primò sit necessitas orandi ad Deum tempore obligationis, quo peccator tenetur se reponere in statum gratiæ. Deinde tempore gravis tentationis, quæ alio congruenti remedio repelli nequit. Rursus tempore manifesti periculi mortis, quam constitutus in illo subire debet. Quartò tempore gravis pressuræ Reipublicæ, aut Proximi, quæ solâ oratione aboleri potest. Et tandem, quotiescunque aliquod auxilium Divinum speciale necessarium est ad salutem spiritualem, vel corporalem. Atque, ut taceantur particulares obligationes Clericorum, aut Beneficiariorum ad perfolvendum Horas Canonicas, vel Confitentium ad implendam Pœnitentiam injunctam; haud desunt Doctores, non excusantes à peccato veniali eos, qui manè ac vesperi orare negligunt, tum Deo gratias debitas referendo pro receptis præteritâ die aut nocte beneficijs, tum ejus auxilium implorando pro evitandis instantibus periculis. Cæteri verò satis communiter fatentur, Orationem non posse intermitti ad longum tempus, utpote ad mensē, vel, ut ali-

aliqui volunt, ad octo dies. Herincx *disp. 1. de Religione, q. 3. n. 19.*
& concordant dicta superius *Tract. 4. Dist. 2. Quaest. 3.*

50. CONCL. IV. Non modò bona spiritualia, sed etiam temporalia, à Deo rectè postulantur; ita tamen, ut bona temporalia, v. g. sanitas, longitudo vitæ, officia, divitiæ, &c. non omninò absolute, sed solùm sub conditione, quatenus ad bonum salutaremque usum, atque ad vitam æternam consequendam profunt, neque saluti animæ obsunt, rectè à Deo postulentur. Ita communis; & constat ex Oratione Dominica, in qua juxta Christi instructionem bona tum spiritualia, tum temporalia, postulantur. Quòd autem bona temporalia non absolute, sed duntaxat ut conducentia ad vitam æternam, rectè postulentur à Deo per orationem, patet ex eo: quia non rarò ejusmodi bona sunt homini occasio ruinæ spiritualis, ac protrahunt in peccatum; unde in hujusmodi circumstantiis, Deo optimè præcognitis, malè eadem absolute peterentur.

Quæ bona rectè per Orationem postulantur à Deo?

51. CONCL. V. Oratio, si fiat cum debitis conditionibus, indubitata, atque ex Christi promissione infallibilem habet efficaciam. Ita Sannig *loc. cit. num. 6.* Layman *lib. 4. tract. 1. cap. 1.* & Theologi communiter cum D. Thoma *2. 2. q. 83. art. 15. ad 2.* Habetur hoc clarè ex S. Scriptura, ac Christi promissione, dicentis, Matth. 7. *Petite, & dabitur vobis.* Item Lucæ 11. *Omnis, qui petit, accipit.* Et rursus Ioan. 16. *Amen, amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* Atqui promissio Christi est infallibilis; ergo.

Oratio debite facta habet infallibilem effectum.

52. CONCL. VI. Condiciones, quibus concurrentibus semper aliquis impetrat, quod petit, quatuor sunt: ut videlicet quis pro se petat, necessaria ad salutem, piè, & perseveranter. Ita Doctor Angelicus *loc. cit.* & alij. Et hæc quatuor condiciones continentur in præallegatis Salvatoris verbis, Ioan. 16. Nam *ly, dabit vobis*, primam conditionem; *ly, si quid*, secundam; *ly, in nomine meo*, tertiam; actandem *ly, petieritis*, quartam satis demonstrat.

Sed quatuor ad hoc requiruntur conditiones.

53. Prima itaque conditio est, ut Oratio fiat pro seipso, non pro alijs, juxta doctrinam S. Augustini, *tract. 102. in Joannem*, dicentis: *Exaudiuntur omnes pro seipsis, non autem pro omnibus; unde non simpliciter dictum est, Dabit; sed, Dabit vobis.* Nam etsi pro alijs quoque ex charitate orare possimus, ac debeamus, juxta illud Jacobi 5. *Orate pro invicem, ut salvemini; multum enim valet oratio justis assidua.* Ideò tamen difficilior impetratio censetur esse pro altero, quam pro seipso; quia, ut Deus conferat gratiam, seu donum, quod peti-

1. Ut Oratio fiat pro seipso.

tur, debet homo esse dispositus ad recipiendum: quæ dispositio non est in libera potestate orantis, si pro alio oret; bene tamen, quando orat pro seipso. Quod si persona altera, pro qua oratur, sit debite disposita, etiam orationem factam pro ipsa, cæterisque vestitam conditionibus, comprehendi sub dicta Christi promissione, merito censet Layman *loc. cit. n. 10.*

II. Ut petantur necessaria ad salutem.

54. Altera conditio est, ut petantur necessaria ad salutem. Nam, ut discurret D. Augustinus *loc. cit.* *Non petitur in nomine Salvatoris, quidquid petitur contra rationem salutis: Et infra: Quidquid autem aliud petitur, nihil petitur: non quia nulla omnino res est, sed quia in tanta rei comparatione, quidquid aliud concupiscitur, nihil est.*

III. Ut Oratio sit pia.

55. Tertia conditio est, ut Oratio sit pia; videlicet actus virtutis Religionis, per quem homo se Deo, tanquam supremo Domino, subicit. Ad hoc autem multum conducit humilitas orantis, plena fides seu fiducia in Deum, opera Misericordiæ, &c. juxta varios, & passim obvios textus S. Scripturæ. Ut verò is, qui orat, sit in statu gratiæ constitutus, tamen ad impetrationem orationis, stantibus supra dictis conditionibus, absolute non requiratur; ut patet ex oratione Publicani à Deo exauditi, cum dixit Lucæ 18. *Deus propitius esto mihi peccatori:* requiritur tamen status gratiæ ad meritum de condigno vitæ æternæ, atque augmenti gratiæ sanctificantis. (e)

(e) Ut dicitur in Tract. 1. Dist. 2. n. 42. & 45.

IV. Ut fiat perseveranter.

56. Quarta est, ut perseveranter oremus: id est, non statim desistamus ab oratione, si nos non exaudiri arbitremur; sed iteratò, sæpiùs, & instanter petamus, secundum illud Luc. 18. *Quoniam oportet semper orare, & non deficere.* Et Coloss. 5. *Orationi instate.* Etenim, ut S. Augustinus *Serm. 5. de Verb. Domini, cap. 5.* monet, ideò Deus tardius nonnunquam dat, quæ petimus, ut tandem ferventius & perseverantius orantes, plus etiam impetremus, ac petimus. Quædam etiam non negantur, sed ut congruo tempore dentur, differuntur.

Causa, cur multi petant, nec accipiant, quæ?

57. Ex dictis patet ad communem multorum hominum querelam, qui orant, & non accipiunt. Causa quippe est, cur multi non obtineant, quod petunt: quia nimirum conditiones præscriptas non observant; ac præsertim bona temporalia petendo, eadem non ad debitum finem, sive salutem animæ suæ referunt; juxta illud Jacobi 4. *Petit, & non accipit, eò quòd male petat, ut in concupiscentijs vestris insumatis.* Unde D. Basilus, *Serm. De orando Deum,* inquit: *Ideò quandoque petis, & non accipis, quia perperam postulasti, vel infideliter, vel leviter, vel non conferenda tibi, vel destitisti.*

§ 8. Imò

58. Imò dum cæteroquin debitè rogamus pro bonis temporalibus, v. g. moderatis divitijs, sanitate, &c. quas nobis non expedire nescimus, non idcirco irritæ erunt preces istæ: tum quia, si fiant in statu gratiæ, sunt meritoria gloriæ cœlestis, & augmenti gratiæ: tum quia in tali casu ordinariè loco ejusmodi bonorum temporalium, v. g. sanitatis, divitiarum, quæ Deus novit nobis magis fore nociva, sicque misericorditer negat, solet Deus debitè rogantibus conferre alia bona temporalia, vel saltem spiritualia specialium auxiliorum gratiæ, magis profutura ad consequendam vitam æternam. Audiatur Jeremias Drexelius lib. 5. Heliotropij, cap. 2. dicens: *Certissimum est, nullas preces cum debita voluntatis resignatione factas esse irritas, nullas omninò: aut enim quod petitur, aut melius quid impetrabitur.* Et S. Isidorus in Sententijs: *Creberrimè non exaudit Deus ad voluntatem, sed exaudit ad salutem.*

Preces ne-
stræ debitè
factæ, nun-
quam sunt
irritæ etiam
pro bonis
temporali-
bus.

59. Quòd si verò absque debita in Divinam voluntatem resignatione, quin & obstinatè, quidpiam à Deo extorquere contendamus, verendum, ne quod ut optimus Pater negavit, ut rigidus Judex permittat in nostrum malum. Ac proinde, in omnibus omninò precibus illud Domini pro clausula usurpandum: *Veruntamen non mea, ô Deus, sed tua voluntas fiat,* prout devotissimè monet citatus Drexelius.

Castela pe-
tentium
bona tem-
poralia.

DISTINCTIO II.

De Vitijs Religioni oppositis per excessum.

QUÆSTIO I.

Quid sit Superstitio, & quæ species ejus?

1. Sicut in cæteris Virtutibus, ita & in Religione vendicat sibi locum illud vulgatum: *Virtus consistit in medio.* Unde Poëta canit: *Est modus in rebus, sunt certi denique fines: Quos ultra, citràque nequit consistere virtus.* Igitur contra Religionem potest peccari, tum per excessum, & nomine generico dicitur *Superstitio*; tum per defectum, & vocatur *Irreligiositas*. Ultraque harum varias sub se species complectitur. Et quidem sub Irreligiositate

Religio
consistit in
medio.

Quæ vitia
eidem op-
ponantur?

N 2

con-